

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), розглянула звернення щодо оподаткування окремих видів доходів і в межах компетенції повідомляє, що відповідь надається з урахуванням фактичних обставин, викладених у зверненні.

Законом України від 19 вересня 1991 № 1576-ХІІ «Про господарські товариства» (далі – Закон № 1576) визначено поняття і види господарських товариств, правила їх створення, діяльності, а також права і обов'язки їх учасників та засновників.

Відповідно до частини першої ст. 16 Закону № 1576 товариство має право змінювати розмір статутного (складеного) капіталу – як збільшувати, так і зменшувати.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів регулюються Кодексом.

Згідно з п.п. 14.1.54 п. 14.1 ст. 14 Кодексу дохід з джерелом походження з України – це будь-який дохід, отриманий резидентами, у тому числі від будь-яких видів їх діяльності на території України (включаючи виплату (нарахування) винагороди іноземними роботодавцями), її континентальному шельфі, у виключній (морській) економічній зоні.

Оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розділом IV Кодексу, згідно з п.п. 163.1.1 п. 163.1 ст. 163 якого об'єктом оподаткування резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

Відповідно до п.п. 164.2.9 п. 164.2 ст. 164 Кодексу до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включається інвестиційний прибуток від проведення платником податку операцій з цінними паперами, деривативами та корпоративними правами, випущеними в інших, ніж цінні папери, формах, крім доходу від операцій, зазначених у підпунктах 165.1.2, 165.1.40 і 165.1.52 п. 165.1 ст. 165 Кодексу.

Особливості оподаткування доходу у вигляді інвестиційного прибутку визначено п. 170.2 ст. 170 Кодексу, відповідно до п.п. 170.2.2 якого інвестиційний прибуток розраховується як позитивна різниця між доходом, отриманим платником податку від продажу окремого інвестиційного активу з урахуванням курсової різниці (за наявності), та його вартістю, що визначається із суми документально підтверджених витрат на придбання такого активу з урахуванням норм підпунктів 170.2.4 - 170.2.6 цього пункту (крім операцій з деривативами).

До продажу інвестиційного активу прирівнюються також операції з повернення платнику податку коштів або майна (майнових прав), попередньо внесених ним до статутного капіталу емітента корпоративних прав, у разі виходу такого платника податку з числа засновників (учасників) такого емітента чи ліквідації такого емітента.

Придбання інвестиційного акту вважаються також операції з внесення платником податку коштів або майна до статутного капіталу юридичної особи – резидента в обмін на емітовані ним корпоративні права.

Відповідно до п.п. 170.2.1 п. 170.2 ст. 170 Кодексу облік загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами ведеться платником податку самостійно, окремо від інших доходів і витрат. Для цілей оподаткування інвестиційного прибутку звітним періодом вважається календарний рік за результатами якого платник податку зобов'язаний подати річну податкову декларацію, в якій має відобразити загальний фінансовий результат (інвестиційний прибуток або інвестиційний збиток), отриманий протягом такого звітного року.

При цьому згідно з п.п. 170.2.6 п. 170.2 ст. 170 Кодексу до складу загального річного оподатковуваного доходу платника податку включається позитивне значення загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами за наслідками такого звітного (податкового) року.

Ставка податку на доходи фізичних осіб становить 18 відс. (ст. 167 Кодексу).

Також доходи, визначені ст. 163 Кодексу, є об'єктом оподаткування військовим збором (п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Перехідних положень Кодексу).

Ставка військового збору становить 1,5 відс. об'єкта оподаткування, визначеного п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Перехідних положень Кодексу (п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Перехідних положень Кодексу).

Отже, якщо внаслідок зменшення у законодавчо встановленому порядку статутного капіталу товариства його засновнику повертаються грошові кошти, які були внесені ним при формуванні цього капіталу під час заснування товариства, то на таку операцію поширюються норми п. 170.2 ст. 170 Кодексу. Об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб і військовим збором вважатиметься інвестиційний прибуток, при визначенні якого враховуються витрати, пов'язані з придбанням такого корпоративного права.

Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи визначено ст. 179 Кодексу.

Об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до ст. 186 Кодексу (п.п. «а» п. 185.1 ст. 185 Кодексу).

Відповідно до п.п. 14.1.191 п. 14.1 ст. 14 Кодексу постачання товарів — будь-яка передача права на розпоряджання товарами як власник, у тому числі продаж, обмін чи дарування такого товару, а також постачання товарів за рішенням суду.

Згідно з п.п. 196.1.1 п.196.1 ст. 198 Кодексу не є об'єктом оподаткування ПДВ операції з випуску (емісії), розміщення у будь-які форми управління та продажу (погашення, викупу) за кошти цінних паперів, що випущені в обіг (емітовані) суб'єктами підприємницької діяльності, Національним банком України, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, органами місцевого самоврядування відповідно до закону, включаючи інвестиційні та іпотечні сертифікати, сертифікати фонду операцій з нерухомістю, деривативи, а також корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах; обміну зазначених цінних паперів та корпоративних прав, виражених в інших, ніж цінні папери, формах, на інші цінні папери, корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах; розрахунково-клірингової, реєстраторської та депозитарної діяльності на ринку цінних паперів, а також діяльності з управління активами (у тому числі пенсійними активами, фондами банківського управління), відповідно до закону та інших видів професійної діяльності на фондовому ринку, які підлягають ліцензуванню відповідно до закону.

Таким чином, операцій з часткового повернення товариством засновнику статутного капіталу у вигляді коштів не є об'єктом оподаткування ПДВ. Водночас операція з часткового повернення товариством засновнику статутного капіталу у вигляді майна підпадає під визначення об'єкта оподаткування ПДВ та має оподатковуватись ПДВ на загальних підставах за основною ставкою.

Згідно з п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.